

ΣΤΕ 2285/2022 [Νόμιμη ΥΑ μεταφοράς απορριμμάτων σε ΧΥΤ]

Περίληψη

- Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να λάβει οποιοδήποτε πρόσφορο μέτρο, προκειμένου να αντιμετωπιστούν μη επιδεχόμενα αναβολής προβλήματα, που δημιουργούνται από την αδυναμία ή ανεπάρκεια διαχείρισης των απορριμμάτων και τα οποία οφείλονται σε απρόβλεπτες καταστάσεις που δημιουργούν ή ενδέχεται να δημιουργήσουν κατάσταση έκτακτης ανάγκης με κίνδυνο την υποβάθμιση του περιβάλλοντος ή να απειλήσουν τη δημόσια υγεία. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνεται και η μεταφορά των Αστικών Στερεών Αποβλήτων σε μία ή περισσότερες νομίμως λειτουργούσες εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων. Η σχετική απόφαση του Υπουργού δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης και εκτελείται υποχρεωτικά από τους εμπλεκόμενους φορείς για λόγους προστασίας του δημοσίου συμφέροντος. Ωστόσο, οι εν λόγω ρυθμίσεις και σχετικές διαδικασίες είναι όλως εξαιρετικές, διότι αποτελούν παρέκκλιση από τις προβλέψεις του εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού, και συνεπώς η έκδοση αποφάσεων για τη μεταφορά απορριμμάτων κατά ανωτέρω πρέπει να είναι ειδικώς αιτιολογημένη εν όψει των προϋποθέσεων που τίθενται στην ανωτέρω διάταξη. Περαιτέρω, κατά την έννοια του νόμου, η ισχύς των σχετικών αποφάσεων δεν επιτρέπεται να παρατείνεται επ' αορίστω άνευ ετέρου, άλλως υπό προϋποθέσεις είναι δυνατόν να γεννώνται ακόμη και ευθύνες για τα όργανα που είναι αρμόδια για την υλοποίηση του σχεδιασμού.

Λόγω της μεγάλης καθυστέρησης στην υλοποίηση των προβλεπόμενων στο ΠΕΣΔΑ εγκαταστάσεων τελικής διαχείρισης και ελλείψει χώρου τελικής διάθεσης στην Κέρκυρα, ο χώρος προσωρινής αποθήκευσης στο Τεμπλόνη κορέστηκε με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί οξύτατο πρόβλημα στη διαχείριση των αποβλήτων της Κέρκυρας που οδήγησε στη συσσώρευσή τους στους δρόμους και σε άλλους χώρους με άμεσο κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον. Δεδομένης της έκτασης του προβλήματος που δημιουργήθηκε, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκκίνησε τη διαδικασία παράβασης του άρθρου 258 της Συνθήκης της Λισαβώνας (ΣΑΕΕ) και απέστειλε σχετική προειδοποιητική επιστολή τον Μάρτιο του 2019. Προκειμένου να απομακρυνθούν τα απόβλητα από τους δρόμους, να προστατευτεί η υγεία των πολιτών και του περιβάλλοντος και να αποτραπεί η δημιουργία νέων ή η ενεργοποίηση των αποκατεστημένων Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων (ΧΑΔΑ) εκδόθηκε αρχικά η 284558/2019 απόφαση των Συντονιστών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου - Ηπείρου και Δυτικής Μακεδονίας (Β' 4751). Στην εν λόγω απόφαση προβλέπεται, κατά παρέκκλιση του ΠΕΣΔΑ, η μεταφορά των ΑΣΑ των τριών Δήμων της Κέρκυρας «σε νόμιμα λειτουργούσα Μονάδα Επεξεργασίας Απορριμμάτων και τη διάθεση του

παραγόμενου υπολείμματος σε νόμιμα λειτουργούντα Χώρο Υγειονομικής Ταφής στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, κατά παρέκκλιση του ισχύοντος Περιφερειακού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕ.Σ.Δ.Α.) Ιονίων Νήσων και Δυτικής Μακεδονίας». Ακολούθως, εκδόθηκε απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Διαχείριση των αστικών στερεών αποβλήτων (ΑΣΑ) του Δήμου Βόρειας Κέρκυρας, Π.Ε. Κέρκυρας, Περιφέρειας Ιονίων Νήσων» (Β'4978), με ισχύ έως 31.12.2021, σχετικά με τη μεταφορά Αστικών Στερεών Αποβλήτων (ΑΣΑ) του δήμου Βόρειας Κέρκυρας, μέγιστης ποσότητας επτακοσίων (700) τόνων εντός του 2020 και εννιά χιλιάδων τριακοσίων (9.300) τόνων εντός του 2021, στον ΧΥΤ Παλαίρου.

Προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση περί παράτασης ισχύος της αρχικής απόφασης του Υπουργού εκδόθηκε παρανόμως μετά τη λήξη ισχύος της παραταθείσας απόφασης. Ωστόσο, ο λόγος αυτός πρέπει ν' απορριφθεί ως ερειδόμενος επί εσφαλμένης πραγματικής βάσης, διότι, όπως προκύπτει από το περιεχόμενο της ίδιας της απόφασης σε συνδυασμό με το ιστορικό, αυτή εκδόθηκε στις 9.12.2021, δηλαδή πριν τις 31.12.2021, ημερομηνία λήξης ισχύος της ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/106722/2313/2020, την οποία και παρατείνει.

Η προσβαλλόμενη πράξη δεν εκδόθηκε λόγω απρόβλεπτων καταστάσεων που δημιούργησαν αδυναμία ή ανεπάρκεια διαχείρισης των απορριμμάτων του Δήμου Βόρειας Κέρκυρας, όπως προβάλλεται αβασίμως από τον αιτούντα ΦΟΔΣΑ, αλλά επειδή στην Περιφερειακή Ενότητα της Κέρκυρας δεν υφίσταται Χώρος Υγειονομικής Ταφής, ο οποίος να έχει τη δυνατότητα εξυπηρέτησης των αναγκών διαχείρισης των αποβλήτων της και προκειμένου να εξυπηρετηθεί η ανάγκη αποτροπής της συσσώρευσης αποβλήτων σε ΧΑΔΑ και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος, καθώς και η ανάγκη διασφάλισης της δημόσιας υγείας στον εν λόγω Δήμο. Οι εν λόγω συνθήκες προβλέπονται στην διάταξη του άρθρου 55 παρ. 2 περ. γ' εδ. τέταρτο και πέμπτο του ν. 4819/2021, ως προϋποθέσεις βάσει των οποίων είναι δυνατόν να εκδοθεί απόφαση για τη μεταφορά αποβλήτων σε νομίμως λειτουργούσα εγκατάσταση διαχείριση αποβλήτων σε άλλη διαχειριστική ενότητα, όπως εν προκειμένω αποφασίστηκε με την προσβαλλόμενη πράξη.

Με αυτά τα δεδομένα και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η Διοίκηση ταυτόχρονα βρίσκεται σε διαδικασία υλοποίησης του ΠΕΣΔΑ για τη λειτουργία του ΧΥΤ Κέρκυρας καθώς και ότι, λόγω της υγειονομικής κρίσης που μεσολάβησε, υπήρξε δικαιολογημένη καθυστέρηση στην ολοκλήρωσή της, η προσβαλλόμενη απόφαση παρίσταται νομίμως αιτιολογημένη και έχει εκδοθεί βάσει των προϋποθέσεων που ορίζονται στην προαναφερθείσα διάταξη νόμου, πρέπει δε ν' απορριφθεί ως αβάσιμος ο περί του αντιθέτου προβαλλόμενος λόγος.

Νόμος και Φύση

Αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη
<https://nomosphysics.org.gr>

Πρόεδρος: *Μ. Γκορτζολίδου*

Εισηγητής: *Ζ. Θεοδωρικάκου*

Το πλήρες κείμενο της απόφασης θα αναρτηθεί αμέσως μετά την καθαρογραφή του από το Δικαστήριο.